

то битие⁷², той също е резултат и от надпоставения поглед. Гледната точка на героя в този текст е двойствена – освен че коментира заобикалящото го от неговата най-убога вътрешност, той е способен, презрял детайла, съзирайки единствено неговата празнота, да го оцени обобщено, да го универсализира. И така, внезапното „вдигане на камерата“ в „Градушка“⁷³ не е изолирано творческо постижение, а продуктивен естетически ефект: *върволицата стари, млади и дечица* се превръща в архетипален образ в „Бежанци“, „Смъртта“, „Еврей“, в гещалт, символизирай обречеността на човечеството по неговия път из *земята-пустиня*, или – отбелязал безкрайното лутане из безответното битие.

5. „В часа на синята мъгла“ – бумеранговите ефекти на символа

В писма до д-р Кръстев, Д. Габе и Мина Яворов често пъти квалифицира поетичните си творби с добре проиграна небрежност: „вестникарски антрефилета в стихове“; „педя мисъл в километър“; „фантазия“, останала сред книжата ми кой знае откога“; „стихотворението щеше да е хубаво, ако нямаше такъв глупав край“. Красноречиви са и изказванията му пред М. Арнаудов, възсъздаващи едва ли не типология на видовете творчески акт: неударим напор на „китки стихове“; изнамиране на артикулационното средство *теменуги* за означаване на едно смъртно настроение; измъчване на музата заради почитта към Гоце... В този смисъл не може да не впечатли несприуденото, ала въпреки това псевдопризнание, отправено в писмо до Б. Пенев от 21 юли 1909 г.: „сядам надвечер при прозореца, гледам децата, които играят на улицата, и като си въображавам една бяла брада, нареждам: